

Barnkonventionen

FN:s generalforsamling 1989

- Alla barn har samme rettigheter
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut
- Alla barn har rett till liv og utvekkling
- Alla barn har rett att säga sin mening og få den respekterad

Opptagningsområde TkNN Pedodonti:
ca 117 000 barn og ungdomar 0-18 år

Svalbard 350 barn	1 klinikk 1 tandl / 1 tannpl
Finnmark 19 600 barn	20 klinikk 36 tandl (9 vak)/23 tannpl
Troms 38 400 barn	26 klinikk 66 tandl / 26 tannpl
Nordland 58 600 barn	51 klinikk + 17 annex 92 tandl / 31 tannpl

Hur når vi de sjuka barnen?

Inf till sjukvården att vi finns :

- Hänvisningar
- Samarkos
- Sambokning tider

Regelbunden rond på Barnklinikken UNN

Exempel på barn vi möter via ronden på Barnklinikken UNN

- Cancer
- Hjärtebarn
- Blodsjukdom
- Immunbrist
- Benigna tumörer

Exempel på barn vi möter via hänvisning från sjukvården

- CP
- Juvenil artrit
- Muskeldystrofi
- Syndrom
- Oralmotoriska frågeställningar
- Tarmsjukdom

Patienter till avd pedodonti TkNN
från sjukvården okt 2006 – juli 2009

18% av sammanlagt 818	= 150 patienter
Färdigbehandlade	55
Kontrollpatienter	55 (varav 42 barneleddgikt)
Kontroller via barnronden	21
Under behandling efter hänvisning	10
På kö	9

Eva Edblad 13 november 2009

Tisdag morgon 9.00

Eva Edblad 13 november 2009

Får veta:

- Barnets sjukdom och behandling / medicinering
- Aktuellt hälsotillstånd
- Hematologiskt status

Eva Edblad 13 november 2009

Eva Edblad 13 november 2009

Vårt mål:

- **Optimera** den orala hälsan innan medicinsk behandling startar
- **Informera** om orala komplikationer och deras förebyggande
- **Förhindra** att lokala och generella infektioner utgår från munhålan
- **Lindra** / förhindra obehag
- **Informera** ord tandklinik – rekommendera uppföljningsprogram

Eva Edblad 13 november 2009

Vi samtalar om:

- Sjukdomen, dess behandling och hur den påverkar munnen
- Hur fungerar tandborstningen?
- Går det bra att äta – smärta? Muntorrhet?

...men också om hur den orala hälsan kan påverka allmänhälsan!

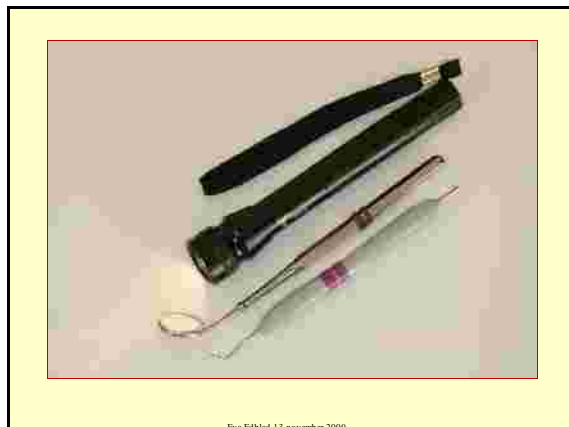
Eva Edblad 13 november 2009

**Orala biverkningar vid
IMMUNO-SUPPRESSION**
(sekundär immundefekt orsakad av cancerbehandlingen)

- Muntorrhet och seg saliv
- Smärta
- Smakförändringar
- Ätstörningar /dysfagi
- Illamående / kräkningar

Eva Edblad 13 november 2009

**Vad är det vi tittar
efter?**

- Tandstatus
- Förändringar i orala slemhinnorna
- Parodontala förhållanden – gingivit, tandsten
- Traumarisk – vassa kanter, tandreglering

Eva Edblad 13 november 2009

Tandstatus

- Karies
- Risk för pulpit
- Osteit
- Retinerade / semiretinerade tänder
- Mobila tänder

Eva Edblad 13 november 2009

Förändring i oral slemhinna

Parodontala förhållanden

- Gingivit
- Parodontit
- Tandsten

Eva Edblad 13 november 2009

Förändring i oral slemhinna

Infektioner:
Svamp, virus, bakterier

Herpetisk gingivostomatit

Eva Edblad 13 november 2009

Förändring i oral slemhinna

Mucositis

- Generell stomatit. Nedbrytning av mucosan - tunt oralt epitel – rodnad – epitelavstötning - smärta

Eva Edblad 13 november 2009

Förändring i oral slemhinna

Mucositis

- Generell stomatit. Nedbrytning av mucosan - tunt oralt epitel – rodnad – epitelavstötning - smärta

Eva Edblad 13 november 2009

Förändring i oral slemhinna

Blåsor och sår:
Aftösa läsioner

Eva Edblad 13 november 2009

Förändring i oral slemhinna

Trauma

- Vassa kanter
- Tandreglering

Eva Edblad 13 november 2009

Rengörande

Tork + vatten eller koksalt

Oral Clean (skaftad muntork)

Förstahandsval:

- Tandborste mjuk eller extra mjuk
- Tandkräm Zendium eller Sahitem

Vid låga blodvärden:

- Tandborste supermjuk= TePe Specialcare

Förvara tandborsten torr eller i 70% alkohol (bytes varje dag)
Skölj tandborsten i NaCl före borstning
Byt tandborste var 3:e dag

Eva Edblad 13 november 2009

Bakteriehämmande

Under perioder med ökad blödnings- och infektionsrisk

Kemisk plackkontroll =

- Klorhexidin 1 mg/ ml
- Düsselдорff (beredning med klorhexidin + nystatin)

(är inte verksamt mot mucositis)

Eva Edblad 13 november 2009

Muntorrhet

Öka vätskeintaget

Saliversättningsmedel

- Saliva Orthana
- Proxident munspray
- Zendium saliva gel
- Sugtabletter (SST, Salivin, Profylin, Mucidan, Xerodent)

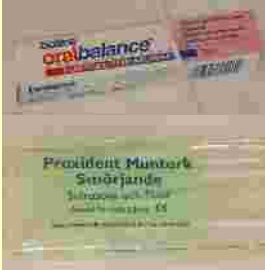
Förändra fluorprofylaxen?

Eva Edblad 13 november 2009

Mjukgörande och smörjande

- Proxident Muntork / Munspray (solrosolja)
- Oral Balance (torr slemhinna)
- Vaseline (torra läppar)

Eva Edblad 13 november 2009

Smärtlindring

Xylocain / lidocain
(gel, salva, spray)

Analgetica och morfin-derivat ordineras av läkare

Eva Edblad 13 november 2009

Stärkande

- Fluor-tandkräm
 - Zendium
 - Salutem
- Fluorsköljning
- Tabletter
- Fluor-lackning

Eva Edblad 13 november 2009

Eva Edblad 13 november 2009

Sjukhusapoteket

Eva Edblad 13 november 2009

Information tillbaka till Barnkliniken

Infektionsbehandling Generell eller lokal ?

- Bakterier – antibiotika, (lokalt Metronidazol 25%)
- Virus - Geavir
- Svamp - Antimykotiska preparat (lokalt Mycostatin mixtur, Fungizone sugtabletter)

Eva Edblad 13 november 2009

Vid odontologiskt behandlingsbehov samplanering med Barnkliniken

1. Undersökning inkl rltg
2. Behandling
 - **Avrundning** av vassa kanter, borttagning tandreglering
 - **Excavering** manifest karies
 - **Extraktion** partiellt eruperade 8or, tänder med pulpapåverkan (eller ev endodonti), mobila mjölk tänder

- TkNN
- Narkos

Eva Edblad 13 november 2009

Barnen följs upp av
pedodontiklinik med
kontroller

Information till hemklinik:

- önskemål om extra profylax och bettutvecklingskontroll
- information om tänkbara biverkningar

Eva Edblad 13 november 2009

När barnet är hemma: Lågintensiv medicinsk behandling

Regelbunden ktr hos
tannlege/tannpleier var
3e månad :

- Kariesriskbedömning - kariesprofylax
- Munslemhinna
- Kost
- Munhygien
- Salivsekretion

Eva Edblad 13 november 2009

Graft-versus-host- disease (GVHD)

- 3-15 månader efter benmärgstransplantation
- > 25% av barnen
- Lymfocyterna från donatorn går till cytotoxisk attack

Graft-versus-host- disease (GVHD)

- Oral smärta
- Dysfagi
- Blåsor, sår
- Muntorrhet

Eva Edblad 13 november 2009

Risk för orala biverkningar
vid cytostatika-strål-
behandling

Långtidseffekt

-
- Ansiktsanomali
 - Reduktion mandibels tillväxt
 - Mineraliseringsstörning
 - Korta V-formade rötter
 - Onormalt antal rötter - inga rötter
 - Mikrodonti – Hypodonti
 - Muntorrhet
 - Förhöjd kariesrisk i 2-6 år

Ev. F8b6E87ad142b0c2809 2009

För bästa odontologiska omhändertagande av våra sjuka barn krävs ett

SAMARBETE / KONTAKTNÄT

mellan

Sjukvård – Specialisttandvård – Allmäntandvård

Stort TACK att ni har lyssnat!